

NOORWEGEN ONTDEKKEN

De volgende routebeschrijvingen zijn zo samengesteld dat zoveel mogelijk hoogpunten van het land worden aangedaan, maar de reistijden acceptabel blijven. Eerst komen er drie tweedaagse rondritten aan de orde door de belangrijkste steden van Noorwegen: Oslo, Bergen en Trondheim. Als u tussen de steden vliegt, kunt u een stedentrip van een week organiseren, of een reis van

tien dagen als u per trein tussen Oslo en Bergen en vervolgens met de bus, trein of veerboot (een dag extra) naar Trondheim reist. Vervolgens worden er twee rondritten van twee weken beschreven, waarbij de westelijke fjorden en het hoge noorden, inclusief Svalbard worden aangedaan. Volg uw favoriete route of kies uw eigen weg en laat u inspireren door de suggesties in deze gids.

Ålesund

Deze charmante stad, verdeeld over diverse eilanden, staat bekend om de interessante architectuur en de opmerkelijke ligging aan de kust.

0 km 100

Een week bij de westelijke fjorden

- Ga op de rand staan van de **Preikestolen** aan de monding van de Lysefjord en durf omlaag te kijken.
- Geniet van een bijzondere treinreis over de kronkelende **Flåmsbanen**.
- Trotseer de ijzige spleten van de **Jostedalsbreen** gletsjer tijdens een wandeling met gids.
- Vergaap u aan de schitterende natuur bij de **Sognefjord**.
- Bewonder de art-nouveau-architectuur in **Ålesund**.

Toeristen tijdens een kajaktrip op zoek naar de witte dolfijn

Een week in het hoge noorden en Svalbard

- Maak kennis met de Noorse zeevaarttraditie in de oude handelspost **Kjerringøy**, bij Bodø.
- Bekijk de extreme sporten in de drukke havenstad **Narvik**.
- Kuier door de straten van **Tromsø** en bewonder de diversiteit in oude houten huizen.
- Waag u te voet, per boot of per sneeuwscooter op de ijzige vlakten van **Svalbard**.
- Bestudeer de schitterende prehistorische rotstekeningen bij **Alta's** Hjemmeluft.

Twee dagen in Oslo, Bergen en Trondheim

- Bewonder de prachtige schilderijen in **Oslo's Nasjonalgalleriet**, met een prominente rol voor Edvard Munch.
- Droom weg bij de zee-romanverhalen over de Vikingen en bekijk hun zeilschepen in Oslo's **Vikingskipshuset**.
- Geniet van de mooie houten huizen in **Bryggen**, de oudste wijk van **Bergen**.
- Bestijg de flanken van de berg **Fløyen** met de kabelbaan en geniet van het uitzicht en een boswandeling.
- Laat u imponeren door de sobere middeleeuwse architectuur van **Trondheim's kathedraal**, de Nidarosdomen.

De fjorden

De Noorse fjorden, die behoren tot de spectaculairste geologische formaties ter wereld, zijn lange, smalle inhammen die zich tot diep in de bergen uitstrekken. De kliffen die de fjorden omsluiten zijn vaak duizelingwekkend hoog en ondiepe wateren verbinden de fjorden met de zee. Tijdens de laatste ijstijd (ca. 110.000 tot 13.000 v.C.), toen enorme gletsjers door de dalen kropen – en steile kloven in het landschap uitdiepten, vaak ver onder het oppervlak van de zee – werden ze gevormd door een geleidelijk proces van glaciale erosie. Toen de gletsjers smolten, stroomde er water in de holten die het ijs achterliet.

Watervallen zijn te zien op plaatsen waar gletsjers en waterstromen de ooit steile afgronden in de wanden uithakten.

Gletsjers zoals Jostedalbreen (blz. 188) diepten de fjorden uit. Tegen het einde van de laatste ijstijd werd de toekomstige Sognefjord door gletsjers bedekt. Toen het ijs smolt, baande het zeewater zich een weg naar het bassin.

De bergpieken kunnen al vlak bij de kust een hoogte van 1500 m bereiken. In de binnenkant van de Sognefjord rijzen de bergen tot een hoogte van 2000 m.

Daar waar de fjorden de zee ontmoeten op de westkust van Noorwegen zijn de met bomen bedekte bergen steil. Sparren en berken zijn de meest voorkomende soorten. In het noorden zijn de kliffen vaak helemaal kaal.

De boomgrens in Vestlandet ligt gewoonlijk op 500–1000 m hoogte.

De binnearmen van de fjord kunnen tot 200 km van zijn monding uitstrekken.

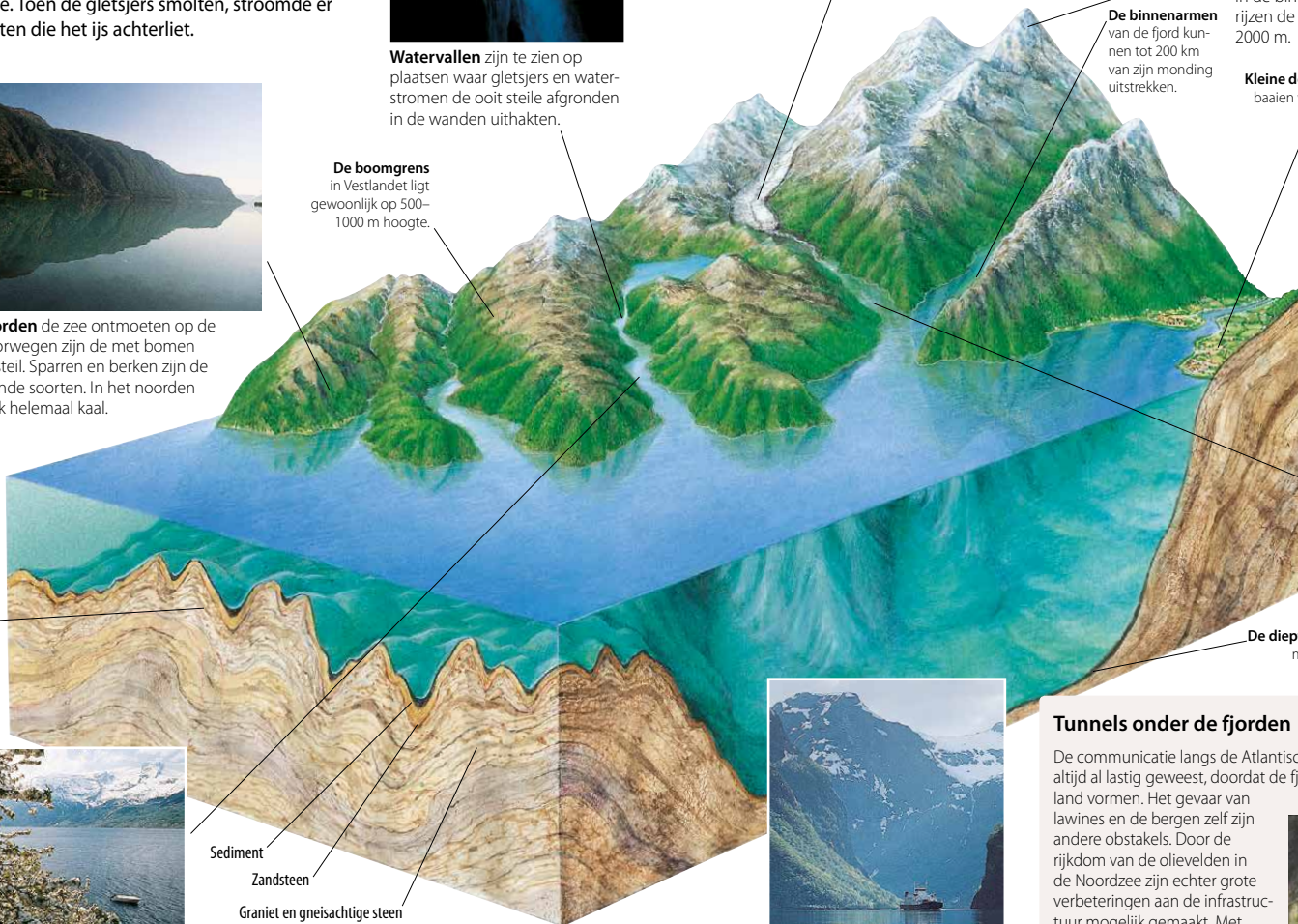
Kleine dorpen ontstonden in beschutte baaien waar de bodem geschikt is voor het verbouwen van gewassen.

De inhammen kunnen zeer lang zijn en tellen vaak verschillende vertakkingen. De gletsjers sneden de rots uit waar het oppervlak zwak was.

De ingang tussen de fjord en de zee heeft vaak een diepte van net een tiende van het diepste punt van de fjord.

De diepte van een fjord kan meer dan 1200 m zijn.

Sediment
Zandsteen
Graniet en gneisachtige steen

De structuur van een fjord

Deze doorsnee-tekening toont een typische fjord: met een ingang van ondiep water bij de monding die verder landinwaarts een stuk dieper wordt, en met inhammen die aftakken van de fjord. De zeebedding bestaat, net als de omringende bergen, uit graniet en gneis met sediment erboven.

Het kweken van fruit en groente is een levendige bedrijfstak in het binnenste gedeelte van de zuidelijke fjorden. Hier is het klimaat beter dan bij de kust.

Veerboten steken op veel plaatsen de fjorden over. Ze zijn niet zo snel als een rit door de tunnels en over de bruggen, maar ze zijn populair vanwege de fraaie uitzichten die ze bieden.

Tunnels onder de fjorden

De communicatie langs de Atlantische kust van Noorwegen is altijd al lastig geweest, doordat de fjorden lange spleten in het land vormen. Het gevaar van lawines en de bergen zelf zijn andere obstakels. Door de rijkdom van de olievelden in de Noordzee zijn echter grote verbeteringen aan de infrastructuur mogelijk gemaakt. Met gebruik van moderne technieken zijn door bergkammen en onder fjorden tunnels uitgegraven waardoor het transport tussen de kleine gemeenschappen is vergemakkelijkt.

De 24,5 km lange Lærdaltunnel (blz. 186)

Onder de loep: Karl Johans Gate

Karl Johans Gate in het centrum van Oslo is de bekendste en drukste straat van Noorwegen. Elke dag lopen er 100.000 voetgangers door de straat, die beter bekendstaat als de Karl Johan. Hier liggen de belangrijkste instituten van Noorwegen, waaronder het Koninklijk Paleis (Slottet), Stortinget (het Noorse Parlement), de universiteit en het Nationaal Theater. Langs de straat liggen warenhuizen, gespecialiseerde winkels en eetgelegenheden. Het Historisk Museum en de Nasjonal-galleriet liggen op maar een paar minuten lopen. Het bovenste deel van de Karl Johan, naast het park Studentertunden, is de locatie voor parades. In de winter fungeert het als schaatsbaan voor jong en oud.

Dronningparken is een afgesloten deel van het grote en open Slottsparken.

Koningin Mauds standbeeld, ontworpen door Ada Madssen in 1959.

Koning Karl Johan op zijn paard in Slottsparken. Hij bouwde het Koninklijk Paleis en gaf zijn naam aan Oslo's belangrijkste straat. Het beeld is van Brynjulf Bergslien, 1875.

Symbol

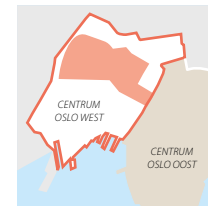
— Aanbevolen route

3 Slottet
Het Koninklijk Paleis ligt op een heuvel aan het uiteinde van de Karl Johans Gate. Het vormt een indrukwekkend herkenningspunt.

4 ★ Historisk Museum
In een art-decogebouw uit 1902 zijn gevestigd: het Etnografisch Museum, de Nationale Antiquiteiten Collectie – die uit 36.000 archeologische vondsten bestaat – en de Collectie van Munten en Medailles.

Oriëntatiekaart
Stratengids, kaarten 2 en 3

5 ★ Nasjonalgalleriet
Het schilderij *Vanaf Stalheim* door J.C. Dahl is een van de vele objecten in het nationale museum voor Noorse beeldende kunst.

2 Universitetet
Het universiteitscomplex kijkt uit op Karl Johans Gate en Universitetsplassen. Met het Koninklijk Paleis en het Nationaal Theater draagt het bij aan het indrukwekkende karakter van de straat.

6 Nationaltheatret
Het Nationaal Theater is het belangrijkste toneel voor Noors drama. Het ontwerp van Henrik Bull werd in 1899 voltooid.

1 Karl Johans Gate
Oslo's belangrijkste straat is het middelpunt van het stadsleven en nationale evenementen als de 17 meiparades. Hij werd in 1840 aangelegd door paleisarchitect H.D.F. Linstow, en genoemd naar koning Karl Johan.

Beeld van Henrik Ibsen

Naar Rådhuset

Beeld van Henrik Wergeland

Beeld van Bjørnstjerne Bjørnson

Naar Stortinget

0 meter 100

1 Akershus Festning

Zevenhonderd jaar lang hield dit fort de wacht over Oslo om de stad te beschermen tegen pogingen om vanaf zee binnen te vallen. Het slott (kasteel) ligt spectaculair op een heuvel aan de kop van de Oslofjord. Koning Håkon V begon in 1299 met de bouw ervan, sindsdien hebben de fortificaties talloze verbeteringen en reconstructies ondergaan. Een van de meest glorieuze momenten van het fort was het weerstaan van de belegering door de Zweedse koning Karl XII in 1716. In de 19de eeuw verloor het fort aan strategisch belang en werd het een bestuurlijk centrum voor het leger. Nu omvat het Akershus Festning een keur aan historische gebouwen, musea en defensie-installaties. Het wordt ook gebruikt voor officiële evenementen.

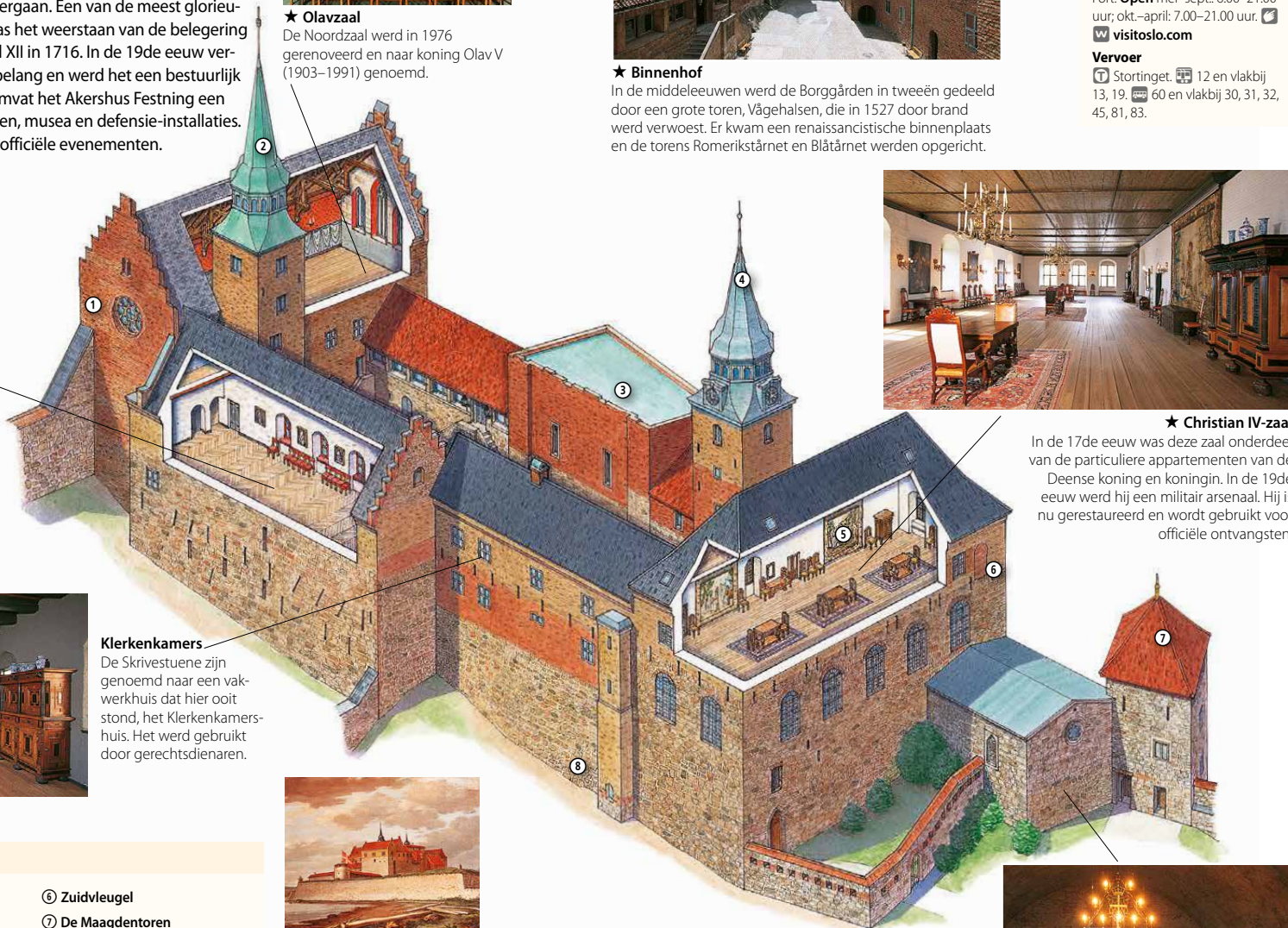
★ **Olavzaal**
De Noordzaal werd in 1976 gerenoveerd en naar koning Olav V (1903–1991) genoemd.

★ **Binnenhof**
In de middeleeuwen werd de Borggården in tweeën gedeeld door een grote toren, Vågehalsen, die in 1527 door brand werd verwoest. Er kwam een renaissancestische binnenplaats en de torens Romerikstårnet en Blåtårnet werden opgericht.

De Romerikszaal
De open haard (1634–1642) met het wapen van gouverneur-generaal Christopher Urne en zijn vrouw werd in 1900 in een ander gebouw gevonden.

Klerkenkamers
De Skrivestue zijn genoemd naar een vakwerkhuis dat hier ooit stond, het Klerkenkamers-huis. Het werd gebruikt door gerechtsdienaren.

Akershus Slott in 1699
Dit schilderij van Jacob Croning, die was verbonden aan de Deens-Noorse koning Christian V, was het resultaat van een verzoek van de koning aan Croning om Noorse taferelen te schilderen.

★ **Christian IV-zaal**
In de 17de eeuw was deze zaal onderdeel van de particuliere appartementen van de Deense koning en koningin. In de 19de eeuw werd hij een militair arsenaal. Hij is nu gerestaureerd en wordt gebruikt voor officiële ontvangsten.

Koninklijk Mausoleum
Het mausoleum bevat onder andere de resten van Sigurd Jorsalfar, Haakon VII en zijn vrouw Maud, en Olav V en kroonprinses Märtha.

TIPS VOOR DE TOERIST

Praktische informatie

Kaart 3 D4. Tel. 23093553.

Kasteel: **Open** mei–aug.: ma–za 10.00–16.00, zo 12.00–16.00 uur; sept.–april: za, zo 12.00–17.00 uur.

Gesloten feestdagen.

Fort: **Open** mei–sept.: 6.00–21.00 uur; okt.–april: 7.00–21.00 uur.

visitoslo.com

Vervoer

Stortinget. 12 en vlakbij 13, 19. 60 en vlakbij 30, 31, 32, 45, 81, 83.

UITGELICHT

1 Noordvleugel

2 Romeriks toren

3 Ruïnes van Vågehalsen, de middeleeuwse toren die ooit de binnenplaats in tweeën sneed.

4 De Blauwe Toren (Blåtårnet)

5 Het wandtapijt, *Rideskolen*, geweven door E Leyniers, ca.1650, naar een ontwerp van J Jordaiens.

6 Zuidvleugel

7 De Maagdentoren (Jomfrutårnet)

8 De kelders waren van 1500–1700 in gebruik als kerkers. Een ervan werd ook wel het Heksenhul genoemd. Later werden de gevangenen opgesloten boven in het fort.

OOST-NOORWEGEN

De drie provincies Hedmark, Oppland en Buskerud vormen samen een vijfde deel van Noorwegen. Bergen, valleien en meren bepalen het landschap; Buskerud heeft in het zuiden ook nog een kuststrook. Oost-Noorwegen heeft altijd veel kunstenaars en schrijvers geïnspireerd, zoals Bjørnstjerne Bjørnson en Henrik Ibsen. Bergbeklimmers en wandelaars komen hier graag.

De lange, smalle valleien Østerdalen, Gudbrandsdalen, Valdres, Hallingdal en Numedal strekken zich door het hart van Oost-Noorwegen uit als de vijf vingers van een hand. Brede rivieren, zoals de Glåma (of Glomma), trekken diepe geulen door het landschap. De Glåma is met zijn 601 km de langste rivier van Noorwegen en stroomt door Østerdalen, van Riasten in Sør-Trøndelag tot Fredrikstad. Meren als Mjøsa, dat 107 km meet van het noorden bij Lillehammer tot Vormaa in het zuiden, geven het landschap karakter. Bergdorpjes lijken geplakt tegen de steile hellingen, die overgaan in plateaus.

Rond de dalen staan reusachtige bergketens, die in het noorden en westen op hun hoogst zijn. De weilanden op de hoogvlakten en de schaarse bossen maken geleidelijk aan plaats voor kale rotsen en plateaus en pieken die zijn

bedekt met eeuwige sneeuw. In de dalen is het 's winters koud en 's zomers warm. In het zuiden van de streek, in de landelijke gebieden Solør-Odal, Romerike, Ringerike en Hedmark, liggen de vruchtbaarste landbouwgronden van het land. Op relatief gematigde hoogten bedekken uitgestrekte bossen het landschap. Er zijn hier in de openlucht meer dan genoeg activiteiten te ontplooiën. Wandelpaden en fietsroutes zijn goed aangegeven. U hebt allerlei mogelijkheden om te kanoën en andere watersporten te bedrijven. De goed verspreide berghutten vormen comfortabele accommodatie.

Tegen het einde van de zomer is er vaak een overvloed aan paddenstoelen en wilde bessen in het bos te vinden. In de herfst zijn de bergen gehuld in een prachtig kleurenpalet, waarna de winter met zijn sneeuw komt.

Vee in een weide bij Ringeby, Gudbrandsdalen

